

БҮРЯТ УНЭН

КСС-эй Буядай обкомой, Улан-Удын горкомой, Буядай АССР-эй Верховно Соедэй орган

247 (9694)

1961 оной октябрийн 18, среда

Сэн 2 мүнгөн

СОВЕТСКЭ СОЮЗАЙ КОММУНИСТИЧЕСКЭ ПАРТИИН XXII СЪЕЗД

ИНФОРМАЦИОННО МЭДЭЭСЭЛ

Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин XXII съезд тухай

Октябрийн 17-ной үглөөнэй 10 часа Москвада, Кремль-сэзднүүдэй ордон соо Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин ээлжээтэ XXII съезд хүдэлмэрээ.

КСС-эй ЦК-гэй Нэгэдэх секретарь нүхэр Н. С. Хрущевы нээхэдээ үгэ хэлээ.

Съездын Президиумы, Секретариады, Редакционно-издательскэ, Мандатна комиссиэ съезд хунгаа.

Съездын доро дурсагдаһан зүбшэхэ зүйлнүүд баталгана.

1. КПСС-эй Центральна Комитедэй тоосоон—элидхэлшэ КПСС-эй ЦК-гэй Нэгэдэх секретарь нүхэр Н. С. Хрущев.

2. КПСС-эй Центральна Шалгалтын Комиссин тоосоот элидхэлшэ—элидхэлшэ Центральна Шалгалтын Комиссин түрүүлэгшэ нүхэр А. Ф. Горкин.

3. КПСС-эй Программын проект—элидхэлшэ нүхэр Н. С. Хрущев.

4. КПСС-эй Уставта хубилалта оруулха тухай—элидхэлшэ КПСС-эй ЦК-гэй Секретарь нүхэр Ф. Р. Козлов.

5. Партиин центральна органуудай хунгалта.

КПСС-эй Центральна Комитедэй тоосоогоор КПСС-эй ЦК-гэй Нэгэдэх секретарь нүхэр Н. С. Хрущевэй элидхэл хэхэдэ, съездын делегадууд болон айлшад тэрэниие халуунаар угтаа.

Удаань КПСС-эй Центральна Шалгалтын Комиссин тоосоот элидхэлшэ съезд шагнаа. КПСС-эй Центральна Шалгалтын Комиссин түрүүлэгшэ нүхэр А. Ф. Горкин элидхэл хэһэн байна.

КОММУНИСТИЧЕСКЭ ОБЩЕСТВО БАЙГУУЛАГШАДАЙ СЪЕЗД

Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин XXII съезд нээгдэбэ

Оной октябрийн 17. Москвагай үглөөгүүр. Түрүтн Кремль хүри улаан одонуудаараа яларан байна. Партиин, бүхы совет арадай этгээн эрхим өгшд, ороной түрүү хүнүүд эндэ шэл болон гоё найхан гайхамшагта барилга бологшоин. Съезднүүдэй ордон соо мүнөөдэр сугларана. Ойноно байлдаануудта хабаадагшад, түрүүдэбан жэлнүүдэй баатарнууд, замбуулин руу түрүүдэй нийдэн гаража бүхы дэлхэйе гайхуул-уулын жэлнүүдтэй хүр жабхаланта үйлэ хэ-мэ үүсхэгшд коммунизм байгуулха талаар хүн-мэй түүхэдэх түрүүшын программы баталан тулада коммунистуудай угаа ехэ суглаанда.

Индустриинуудай, барилгануудай, транспортын миллион хүдэлмэришд, колхозно тарашад, сонителлигенци энэ үдэртэ тусгаар ехэ дэб-рийгээр бэлдэж тэрэндэ өөрингөө зоригжолто, байгуулхы ажалые зориулаа. Коммунизмын тэрэлтэ хира үндэр тээшэ найдамтайгаар даб-аһан манай бүхы агуухэ Эхэ орон партиин съездые этгээн ехэ, баяр баясхалантай хайндэр угтаа.

КСС-эй съезддэ бүхы дэлхэйн улад зон анхаралдуулна. Штэп үе сагай тугые баригша, найн энэрхы үзэл суртал сонсохого манай арадые, партиин түрүү хүн түрүлтэн амаршална, эй шэнэ Программын проектдэ дэлхэй дээрхи онг угаа ехээр һонирхоно.

Арбан час болохоё байба. Аха дүү коммунист, хүдэлмэришэнэй партинуудай хэдэ хэдэн дел-туудай хүтэлбэрилэгшэдэй президиумдэ һуури-гээлхэдэ, тэдэниэ съездын делегадууд халуу-маршална.

Манай тэбээр 10 час. КПСС-эй Центральна Ко-митедэй манай агуухэ партиин дайшалхы штабай шумуй гэшүүдэй ерэхэдэнъ съезддэ хабаадаг-шын удаан алыга ташалгаар тэдэниэ угтаа-наа хүл дээрэ бодожо зогсоо.

КСС-эй ЦК-гэй Нэгэдэх секретарь нүхэр Никит-Хрущевэй съездые нээхэдээ хэлэһэн делегадууд болон айлшад угаа ехэ анхаралтай-аһнаһан байна.

Манай партиин ээлжээтэ XX съезд 1956 оной-да болоо Нэн — гэжэ Н. С. Хрущев хэлээ. Эгээр таба хахад үлүүтэй жэл үнгэрбэ, партиин, Советскэ Союзай бүхы арадуудай малда болон ажал-ябуулгада, мүн бүхы дэл-хэй хүгжэлтэдэ энэ шухала үе саг соо түү-ха шанартай олон ушарнууд болоһон байна.

Онод ээлжээтэ съезд зарлаха тухай тогтоо-жээтэ бэшэ XXI съезд баталан аһаа нэн. Энэ-дэ партиин ёһоор партиин XXII съезд мүнөөдэр-дэ эхилхэнь.

XXII съезддэ шийдхэхи дуутай 4.408 де-лүшэхэ дуутай 405 делегат хунгаадаһан бай-дхэхы дуутай 4.394 делегат, зүбшэхэ дуутай-дэат съезддэ эрээд байна. Хүндэтэй шалта-дэ 14 делегат эрээгүй.

Центральна Комитедэй даалгабаряар нүхэр Н. С. Хрущевын хүдэлмэри эхилхэ дурадхал оруу-лгаша Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин съездые нээгдэһэн дээрэ сонсохоо.

XXI съезддэ хойшонхи үе соо уласхоо-ммунистическэ, хүдэлмэришэнэй хүдэлөөн-мэй ехэ ажал-ябуулагдашаа алдаа. Тэдэнэй манай мартагдашагүй нүхэд Вильгельм Пик, Фостер, Гарри Поллит, Юджин Деннис, Вац-лавски, Элиас Лорфетте, Фараджал Хелу, Гас-пурссо гэгшэд ороһонго тээд нүхэр Н. С. Хру-щев:

Империализмдэ эсэргүү тэмсэлэй үедэ Африкын на-м-сүлөөлэлтын хүдэлөөнэй элитэ ехэ ажал-ла Патрис Лумумба наһа бараа.

Империализмдэ мүү муухай алууршын, империалист-хүдэлмэришын галта дайрагдажа, Японой со-циалистическэ партиин түрүүлэгшэ, олонийтын элитэ-мугагша, 36 найрамдалай болон демократийн-мэсэлшэ нүхэр Индэзир Асанума наһа бараа. Мун дурсахаалье минитын турша соо абыа-байжа ёһолон хүндэлхэнь нүхэр Н. С. Хру-щев. Бултадаа хүл дээрэ бодожо, зогсоһон партиин XXII съезддэ гададын 80 ороной-стическэ, хүдэлмэришэнэй партинуудай деле-гэтерээ гэжэ нүхэр Н. С. Хрущев мэдээсэ.

Дарисаата, аха дүү партинууднаа эндэ эрээд делегацинууды халуунаар амаршалхыениэ-т гээд тэрэ хэлээ (нэрмээ алыга та-шалан).

Чжоу Эн-лай түрүүтэй Хитадай коммунист-партиин делегацие (алыга ташалан),

Владислав Гомулка түрүүтэй Польшын хү-мэйн нэгэдэмэл партиин делегацие (алыга-ташалан),

Антонин Новотный түрүүтэй Чехословакийн

коммунистическэ партиин делегацие (алыга ташал-ган),

нүхэр Вальтер Ульбрихт түрүүтэй Германийн нэгэ-дэмэл социалистическэ партиин делегацие (алыга ташалан),

Манай дунда байһан делегацинууды бидэнэр ха-луунаар амаршалнабди:

нүхэр Георге Георгиу-Деж түрүүтэй Румынийн хү-дэлмэришэнэй партиин делегацие (алыга ташал-ган),

нүхэр Тодор Живков түрүүтэй Болгарийн комму-нистическэ партиин делегацие (алыга ташалан),

нүхэр Янош Кадар түрүүтэй Венгрийн социалисти-ческэ партиин делегацие (алыга ташалан),

нүхэр Хо Ши Мин түрүүтэй Вьетнамай ажалшадай партиин делегацие (алыга ташалан),

нүхэр Ким Ир Сен түрүүтэй Корейн ажалай пар-тийн делегацие (алыга ташалан),

нүхэр Юмжэтийн Цеденбал түрүүтэй Монголой арадай-революционно партиин делегацие (алыга ташалан),

нүхэр Морис Торез түрүүтэй Францийн коммунист-ическэ партиин делегацие (алыга ташалан),

нүхэр Пальмиро Тольятти түрүүтэй Италийн комму-нистическэ партиин делегацие (алыга ташалан),

нүхэр Блас Рока түрүүтэй Кубын революционно нэгэдэмэл организацинуудай делегацие (алыга та-шалан),

ЦК-гэйн түрүүлэгшэ нүхэр Дип Айлит түрүүтэй Индонезийн коммунистическэ партиин делегацие (алыга ташалан),

Партийн национальна советдэ генеральна секре-тарь нүхэр Адждо Кумар Гхош түрүүтэй Индийн коммунистическэ партиин делегацие (алыга ташалан),

партийн түрүүлэгшэ нүхэр Сандзо Носака түрүү-тэй Японой коммунистическэ партиин делегацие (алыга ташалан),

генеральна секретарь нүхэр Вилле Пессе түрүүтэй Финляндийн коммунистическэ партиин делегацие (алыга ташалан),

генеральна секретарь нүхэр Джон Голлан түрүү-тэй Великобританийн коммунистическэ партиин деле-гацие (алыга ташалан),

ЦК-гэйн нэгэдэх секретарь Макс Рейман түрүү-тэй Германийн коммунистическэ партиин делегацие (алыга ташалан),

партийн түрүүлэгшэ нүхэр Долорес Ибаррури тү-рүүтэй Испанийн коммунистическэ партиин делега-цие (алыга ташалан),

партийн генеральна секретарь нүхэр Алваро Куньял түрүүтэй Португалиин коммунистическэ пар-тийн делегацие (алыга ташалан),

Америкын Холбоот Штатуудай коммунистическэ партияа: нүхэд Элизабет Гэрли Флинн, Генри Уин-стон, Джеймс Джексон гэгшэдые (алыга ташалан),

ЦК-гэйн нэгэдэх секретарь нүхэр Костас Колиян-нис түрүүтэй Грецийн коммунистическэ партиин деле-гацие (алыга ташалан),

партийн түрүүлэгшэ нүхэр Эрнест Брюнель тү-рүүтэй Бельгийн коммунистическэ партиин делега-цие (алыга ташалан),

генеральна секретарь нүхэр Эзекиас Папаиоанну түрүүтэй Кипрын ажалша арадай прогрессивнэ пар-тийн делегацие (алыга ташалан),

партийн түрүүлэгшэ нүхэр Иоганн Копленг тү-рүүтэй Австриин коммунистическэ партиин делега-цие (алыга ташалан),

ЦК-гэйн секретарь нүхэр Викторио Кодовилья тү-рүүтэй Аргентинын коммунистическэ партиин делега-цие (алыга ташалан),

партийн национальна хүтэлбэрийн түрүүлэгшэ нү-хэр Луис Карлос Престес түрүүтэй Бразилин комму-нистическэ партиин делегацие (алыга ташалан),

ЦК-гэйн генеральна секретарь нүхэр Хесус Фария түрүүтэй Венесуэлын коммунистическэ партиин деле-гацие (алыга ташалан),

ЦК-гэйн нэгэдэх секретарь нүхэр Родней Ари-менди түрүүтэй Уругвайин коммунистическэ партиин делегацие (алыга ташалан),

ЦК-гэйн генеральна секретарь нүхэр Луис Корва-лан түрүүтэй Чилиин коммунистическэ партиин деле-гацие (алыга ташалан),

ЦК-гэйн политическэ секретарь нүхэр Хильберто Виейра түрүүтэй Колумбийн коммунистическэ пар-тийн делегацие (алыга ташалан),

генеральна секретарь нүхэр Тим Бак түрүүтэй Ка-надын Коммунистическэ партиин делегацие (алыга ташалан),

ЦК-гэйн генеральна секретарь нүхэр Педр Саад түрүүтэй Эквадорой Коммунистическэ партиин деле-гацие (алыга ташалан),

ЦК-гэйн секретарь нүхэр Руис Гонсалес түрүүтэй Боливийн коммунистическэ партиин делегацие (алыга ташалан),

ЦК-гэйн нэгэдэх секретарь нүхэр Мартинес Вер-

дугу түрүүтэй Мексиканска коммунистическэ партиин делегацие (алыга ташалан),

ЦК-гэйн секретарь нүхэр Хорхе Дель Прадо тү-рүүтэй Перуанска коммунистическэ партиин делега-цие (алыга ташалан),

генеральна секретарь нүхэр Лоренс Шарки түрүү-тэй Австралийн коммунистическэ партиин делегацие (алыга ташалан),

национальна комитедэйн түрүүлэгшэ нүхэр Джордже Джексон түрүүтэй Шэнэ Зеландийн комму-нистическэ партиин делегацие (алыга ташалан),

ЦК-гэйн нэгэдэх секретарь нүхэр Ларви Бухали түрүүтэй Алжирай коммунистическэ партиин делега-цие (алыга ташалан),

ЦК-гэйн нэгэдэх секретарь нүхэр Салам Адиль тү-рүүтэй Ирагай коммунистическэ партиин делегацие (алыга ташалан),

ЦК-гэйн генеральна секретарь нүхэр Халед Баг-даш түрүүтэй Сирийн коммунистическэ партиин деле-гацие (алыга ташалан),

ЦК-гэйн секретарь нүхэр Никола Шаун түрүүтэй Ливанай коммунистическэ партиин делегацие (ал-га ташалан),

ЦК-гэйн генеральна секретарь нүхэр Фуад Нассар түрүүтэй Иорданийн коммунистическэ партиин деле-гацие (алыга ташалан),

ЦК-гэйн нэгэдэх секретарь нүхэр Али Ята тү-рүүтэй Мароккын коммунистическэ партиин делега-цие (алыга ташалан),

ЦК-гэйн секретарь нүхэр Мохаммед Хармел тү-рүүтэй Тунисай коммунистическэ партиин делега-цие (алыга ташалан),

ЦК-гэйн нэгэдэх секретарь нүхэр Реза Радма-неш түрүүтэй Иранай арадай партиин делегацие (алыга ташалан),

партийн түрүүлэгшэ нүхэр Хильдинг Хагберг тү-рүүтэй Швецийн коммунистическэ партиин делега-цие (алыга ташалан),

партийн түрүүлэгшэ нүхэр Эмиль Левлиен түрүү-тэй Норвегийн коммунистическэ партиин делегацие (алыга ташалан),

партийн түрүүлэгшэ нүхэр Кнуд Есперсен түрүү-тэй Данийн коммунистическэ партиин делегацие (алыга ташалан),

ЦК-гэйн генеральна секретарь нүхэр Пауль де Гроот түрүүтэй Нидерландын коммунистическэ пар-тийн делегацие (алыга ташалан),

партийн генеральна секретарь нүхэр Эдгар Воог түрүүтэй Швейцария ажалай партиин делегацие (алыга ташалан),

ЦК-гэйн генеральна секретарь нүхэр Доминик Ур-бани түрүүтэй Люксембургин коммунистическэ пар-тийн делегацие (алыга ташалан),

ЦК-гэйн генеральна секретарь нүхэр Самуил Ми-кунис түрүүтэй Израилин коммунистическэ партиин делегацие (алыга ташалан),

ЦК-гэйн генеральна секретарь нүхэр Питер Кей-неман түрүүтэй Цейлоной коммунистическэ партиин делегацие (алыга ташалан),

Бирмын, Гантнин, Гваделупын, Гватемалын, Гон-дурасай, Доминиканска республикын, Исландийн, Коста-Рикын, Малайн, Мартиникын, Никарагуагай, Пакистанай, Панамын, Парагвайн, Реюньонной, Саль-вадорой, Сан-Мариногай, Хойто Ирландийн, Судан-ай, Таиландын, Турцийн, Ирландска республикын, Урда-Африканска республикын партинуудай, мүн бусад ороноудай партинуудай делегацинууды (алы-га ташалан),

тэрэһишлэн манай съезддэ хабаадагша хүндэтэ айл-шадта — Африкын бээ даагаагүй гүрэнүүдэй демок-ратическа национальна партинуудай түлөөлөгшэ-тэ хани ёһоной, үнэн зүрхэнэй амаршалга хүргэхы: партиин политическэ секретарь, Гвинейн респуб-ликин национальна суглаанай түрүүлэгшэ Сайфулай Диаллогой толгойлон Гвинейн демократическа пар-тийн делегацие (алыга ташалан),

Аккра городской муниципальна советдэ түрүүлэгшэ Эбенезер Цефас Квей түрүүтэй Ганын республикын Конвентын арадай партиин делегацие (алыга та-шалан),

партийн политбюрогай гэшүүн, национальна сугла-анай депутат Тидиян Траоре түрүүтэй Малиин республикын партиин Суданска союзай делегацие (алыга ташалан) амаршалга хүргэхые зүбшөөгшэ,

тус съездын делегадууд съезддэ эрхэн гададын айлшадые халуун алыга ташалгаар амаршалба.

Съезд хүтэлбэрилхы органуудаа—президиум, сек-ретариат, редакционно болон мандатна комиссинууд-ые хунган бүридүүлжэ эхилээ.

Съездын президиумэй состав тухай асуудалаар Украинин партиина организациин түлөөлэгшэ И. П. Казанецта үгэ үгтэбэ.

Делегацинуудай түлөөлэгшэнэрэй советдэ даалга-баряар съездын президиумые 41 хүнөө бүридүүлэн хунгахые тэрэ дурадхаба. Президиум нэгэн дуугаар хунгаадаа.

СЪЕЗДЫН ПРЕЗИДИУМ:

Абрамов Г. Г.	Кунаев Д. А.
Аристов А. Б.	Куусинен О. В.
Ахундов В. Ю.	Мазуров К. Т.
Брежнев Л. И.	Максимов Ф. П.
Воробьев Г. И.	Малиновский Р. Я.
Воронов Г. И.	Мжаванадзе В. П.
Ворошилов К. Е.	Микоян А. И.
Гаганова В. И.	Мухитдинов Н. А.
Георгиев А. В.	Пельше А. Я.
Гришин В. В.	Подгорный Н. В.
Громыко А. А.	Полянский Д. С.
Демичев П. Н.	Рашидов Ш. Р.
Долгичев Е. А.	Снечук А. Ю.
Ермилов В. В.	Спирidonов И. В.
Ефремов Л. Н.	Сулусов М. А.
Ефремов М. Т.	Фурсева Е. А.
Игнатов Н. Г.	Хрущев Н. С.
Келдыш М. В.	Шевриков Н. М.
Кириленко А. П.	Школьников А. М.
Козлов Ф. Р.	Щербицкий В. В.
Косыгин А. Н.	

Москва городской партиина организациин түлөөлөгшэ П. Н. Демичевтэ үгэ үгтэбэ. Делегацинуудай советдэ даалгабаряар съездын секретариатые 19 хүнөө хун-гахые тэрэ дурадхаа. Секретариат нэгэн дуугаар хун-гаадаа.

СЪЕЗДЫН СЕКРЕТАРИАТ:

Андропов Ю. В.	Сердюк З. Т.
Горкин А. Ф.	Соболь Н. А.
Гречко А. А.	Соколов Т. И.
Джавахишвили Г. Д.	Сурганов Ф. А.
Заробин Я. Н.	Табеев Ф. А.
Лубеников Л. И.	Чернышев В. Е.
Казанец И. П.	Шевченко В. В.
Кэбин И. Г.	Шелепин А. Н.
Малин В. Н.	Шуйский Г. Т.
Попова Н. В.	

Ленинградской партиина организациин түлөөлөгшэ И. В. Спиридоновтэ үгэ үгтэбэ. Делегацинуудай тү-лөөлөгшэдэй советдэ даалгабаряар съездын редак-ционно комиссиэ 15 хүнөө хунгаага гэжэ дурадхаа. Редакционно комисси нэгэн дуугаар хунгаадаа.

СЪЕЗДЫН РЕДАКЦИОННО КОМИССИ:

Аджубей А. И.	Павлов С. П.
Басов А. В.	Пономарев Б. Н.
Грушецкий И. С.	Поспелов П. Н.
Ивашенко О. И.	Родионов Н. Н.
Ильичев Л. Ф.	Сатюков П. А.
Киселев Т. Я.	Скрабин В. В.
Новиков В. Н.	Титов Ф. Е.
Органов Н. Н.	

Делегацинуудай түлөөлөгшэдэй советдэ даалгаба-рар Узбекстанай партиина организациин түлөөлөг-шэ Ш. Р. Рашидов съездын мандатна комиссиэ 35 хүнөө хунгаага гэжэ дурадхаа. Энэ дурадхал ба-талагдажа, комисси нэгэн дуугаар хунгаадаа.

МАНДАТНА КОМИССИ:

Бодюл И. И.	Мурысев А. С.
Галанишин К. И.	Насриддинова Я. С.
Голиков Ф. И.	Нурев З. Н.
Горячев Ф. С.	Овезов Б.
Гришин К. Н.	Попов Г. И.
Даниялов А. Д.	Прытских С. О.
Егорьев Н. Г.	Расулов Д.
Каленберзин Я. Э.	Синица М. С.
Капитонов И. В.	Соломенцев М. С.
Кокарев А. А.	Титов В. Н.
Коновалов Н. С.	Толубеев Н. П.
Коротченко Д. С.	Усубалиев Т.
Кулаков Ф. Д.	Шелест П. Е.
Лощенков Ф. И.	Шибеев А. И.
Ляшко А. П.	Шитиков А. П.
Мальбахов Т. К.	Шурыгин В. А.
Манякин С. И.	Шетинин С. Н.
	Юнак И. Х.

Удаань съездын зүбшэхэ зүйл баталагдаа.

Засед

СОВЕТСКЭ СОЮЗАЙ КОММУНИСТИЧЕСКЭ ПАРТИИН XXII СЪЕЗД

Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин XXII съезд
КПСС-эй Центральна Комитедэй хэһэн тоосоон

КПСС-эй ЦК-гэй Нэгэдэхи секретарь нүхэр Н. С. ХРУЩЕВОЙ элидхэл

Нүхэдүүд!

Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин XX съездһээ хойшо зургаан жэл шахуу саг үнгэрөө. Үнгэрһэн зургаан жэл манай партида, совет арада, бүхы хүн түрэлтэндэ иматга ехэ, бүхэдэлхэйн-түүхэтэ удхашанартай байгаа гэжэ хэлэмээр.

Совет Эхэ орон үргэн далайсатыйгаар коммунизм байгуулгын үедэ ороод, али бүхы талаар асари ехэ хүдэлмэри эрхилжэ байна. Советскэ Союзай экономико болон соёл культура эрид түргэн хүгжэжэ байна. Долоон жэлэй түсэб—манай Эхэ ороной үйлд-барилгын хүсье түгэлдэр ехээр хүгжөөлгын түсэб амжалтатыйгаар дүүргэгдэнэ. Бүхы орон доторхи арад түмэнэй зохёон байгуулхы хүсэниинь мянга түмэн хүнхэ булгагй бурьяллан шэнгээр хүгжэн бадарца. Хүн түрэлтэндэ түүхэдэ анха түрүүн совет хүнүүдэй замбуулин худар нийдэлһэн гайхамшаг нийдэлгэнүүд алдарта илалтануудай эрхим дээжэ, коммунизм байгуулагшын үндэр дээрэ үргэһэн туг болоно.

Социализм бүхы дэлхэйн социалис хани барисаата нэгдэлэй оршон соо батажан мандаа. Үнгэрһэн жэлнүүдэй шухала хэрэг ушарнууд мүнөө үеын гол хуули ёһоной бодото бэлэл болоо: дэлхэйн социализмын системн мүнхэ хүсэн улам үргэдэн ургаһан, бэхжэһэн байгаа.

Манай партиин ба гүрэнэй ажал-ябуулга уласхоорондын орё оршон байдалда бэлдүүлгдээ. Дэлхэйн дайны байлдааны эрмэг дээрэ байлха, Советскэ Союзай хүсэ шадаль, арадуудайн эрэлхэг зориге туршажа үзэхэ гэжэ империалистууд нэгэнтэ бэшэ нэдэлһэн байна. Эдэний түсэбүүд буруу хүрэхэгүй юм аа гү, социалис мого хандаран халахагүй юм аа гү гэжэ олохон буржуазна политическэ ажал-ябуулга-шад ханаашархад байһан юм. Тэдэнэр манда эсэргүү хардалга гүрдэлгэ, хорото һүйдхэлэй ябуулга оло дахин хэһэн байгаа. Парти, бүхы совет арад дайсадай аашанууде элишлэн, бүхы туршалганууде нэрэтэй түрэтэйгөөр дабажа гараһан байна. Мүнөө Советскэ Союз хэзээ хэзээнэйхнээ хүсэтэй, бата бэх болонхой!

Мүнөө Советүүдэй ороной зохёон байгуулхы хүсэ шадальны улам ехээр урган бадаржа байхада, гаталан гараһан илалтаа замаа шэнжэлжэ байхаданай, энэ зам зарим нэгэн хүнүүдтэ хүнгэхэн, юрын шэнгээр харагдажа магад. Тимэ бэшэ, XX съездһээ хойшо үнгэрһэн үе хүнгэхэн, юрын байгаагүй, харин ехэ хүсэлтэй, шэн зориг гаргахынь манай партине, Советскэ Союзай бүхы арадууде баадхаһан байна. Коммунист байгуулалтын эхи табигшад болохо, шэнжэлэгдэггүй замаар коммунизмын илалта тээшэ дабшаха агууха үүргэ совет арадай, Советскэ Союзай коммунистуудай партин хубида хүртөө.

Түүхэ гэгшэ сөб сэхэһэнээр хүгжэдэггүй, харин асари ехэ хубилалта, гондирло, эрбэлтнүүдэ хэдэг байха юм. Обществн хүгжэһэн эршэмтэй түргэн дабшала ба эгсэ эрид эрбеснүүдэй оршон байдалда нийтэ хараа шугамаа алдангүй, коммунизмаа хүргэхэ замаа эли тодоор хаража бэхийн тула парти-най ямар байн байхан шаараар нэбтэрэнхэй байха ёһотой гэгшэб! Агууха Ленинэй эмхидхэн байгуулан Советскэ Союзай коммунистуудай парти политическэ вождини тимэ шаанаруудаар бүрин нэбтэрэнхэй. Гол шухала асуудалнууде зүбөөр шиндхэхын тулада, дотоодын ба гадаадын политикын талаар генеральна хараа шугам тодорхойло ба тэрэ-

шине сэхэ шууд бэлдүүлхын тулада парти, тэрэнэй Центральна Комитет ушар байдале тон зүбөөр ойлгохо, революционно зоригтой, эрид шиндэбэритэй байха ёһотойн элитэ.

Партиин теоретическэ тобиолол ба политическэ хараа бодолой, генеральна хараа шугамай зүб байһанин бодото байдал дээрһээ тодорой. Советскэ Союзай арба миллион коммунистуудай парти өөрынгөө XXII съезддэ бата нэгэдэлтэй, нягта эмхидэлтэй, совет арадаага тайаршагүй нягта холбоотой байһаар эрээ. Манай съездын 5 мянган делегатууд — Ленинэй агууха партиин эрхим хүбүүд, басагад парти болон арадай, эдэнэй дур зориг ба ухаан бодолой бата нэгэдэлтэй байһанай бодото гэршэ жэшэ болоно.

Манай партиин баримталдаг хараа болол социалис ороонуудай нэгэдэлые, уласхоорондын коммунист ба хүдэлмэри шэнэй хүдэлмэри нэгэдэлые бэхжүүлхэ, бүгдэ нийтин эб найрамдал сахижа, дэлхэйн шэнэ дае зайсуулха хэрэгтэ айнааһан ехэ удхашанартай байгаа. Совет гүрэнэй нэрэ, хүндэнь бүхы дэлхэй дээрэ бүри ехэ болоо. Коммунистическэ болон хүдэлмэри шэнэй партинуудай түлөөлгшэнэрэй зүблөөнүүд уласхоорондын коммунист ба хүдэлмэри шэнэй хүдэлмэндэ КПСС-эй дүүргэдэг үүргэ үндэрөөр сэргэһэн байна.

Манай партида этигэл найдабари үзүүлһэнийн түлөө аха дүү партинуудта манай съездын үмэнһөө, Советскэ Союзай бүхы коммунистуудай үмэнһөө хадуун баяр баясхалан хүргэхэемни зүбшөөрит. Советскэ Союзай Коммунистическэ парти саашадааше бүхы ороноудай ажалшадай үмэнэ, бүхы түрүү хүн түрэлтэндэ үмэнэ өөрынгөө интернациональна уялгы дүүргэхэ байха гэжэ эндэ хабаадагша хүндэтэ айлшад—аха дүү партинуудай делегатуудта найдуульхемни зүбшөөрит.

Бодото хэрэгүүдхэ харахада, XX съезд дээрэ тодорхойлогдон манай партиин хараа болол үнэн зүб байгаа гэбэл: социализмын нэгэ ороной оршонһоо гаража, дэлхэйн системэ бололгонь мүнөө сагай гол шэнжэ мүн гэжэ съезд тэмдэглээ бэлэй. Съездһээ хойшо үнгэрһэн үе соо тон шухала шэнэ хубилалта болоо—дэлхэйн социализмын системэ обществн хүгжэхэ шиндхэхы нүхсэлынь болоо.

Колониальна дарлалта зайлашагүй хандаран халаха гэжэ парти тобиолол хэһэн юм. Национально-сүлөөрлгын хүдэлмэний хүсэн түгс сохилто доро колониальна системэ үнэндөө бута хүрөө.

Мүнөө сагта гүрэнүүдэй хоорондо дайны болохон зайлашагүй бэшэ, тэрэниэ зайсуулжа шадарха байна гэһэн шухала хараа болол партинай гаргаа нэн. Үнгэрһэн жэлнүүдэй хэрэгүүд энэ тобиололойд зүб байһе баталаа. Бүхы хэрэгүүд дээрһээ харахада, эб найрамдалэй тала бариадг ехэ хүсэнууд мүнөө империалистуудай зүгһөө дэлхэйн дай үүдхэлгэд наад хэжэ шадархаар аргатай болоо. Империализмын ба дайны хүсэһөө эб найрамдалай, социализмын хүсэний булю болоһонийн бүри эли тодоор харагдаа.

Нүхэдүүд! Хэрбээ тобиохоноор хэлэбэл, энэмнай дэлхэй дээрэ ехэ удхашанартай зургаан жэл байгаа!

1. Социализмын системн хүсэ шадалай саашанхи ургалта, тэрэниэ дэлхэйн хүгжэлтын шиндхэхы нүхсэл болгоһон ушар. Социалис ороноудай интернациональна хани холбооны бэхжэлгэ

Үнгэрһэн үе соо дэлхэйн социализмын системн түүхэтэ хүгжэлтын шухала шата дабагдаа. Тэрэнэй онсо шэнжэнууд нимэ байгаа гэбэл:

Советскэ Союз үргэн далайсатыйгаар коммунизм байгуулжа эхилээ; арадай демократийн олонхи ороноудай экономико олон түхэлтэ ажахынудтай байхала болоо, социализм байгуулагдажа дүүргэгдэхэе байна; аха дүүгэй харилсаа холбоон, харилсан тулалсалга социалис ороноудай хоорондо бүхы талаараа хүгжөөлдөө. Капитализмын нэгэдэлгэ социальна, экономическа арга боломжо мүнөө гансахан Советскэ Союзда бэшэ, бүхы социалис ороноудта усадхагдаа. Дэлхэйн шэнэ системн хүсэ шадал урган бадаргад, социалис ороноудтахи политическэ ба социально-экономическа тулалтануудай хэлбэрлэгүи бата байлгы хангана. Үнэхөөрөө сүлөөтэ арадуудай хани харилсааны оршон байдалда социализмын түгс илалта хангагдаха аргатай болоо.

Дэлхэйн социалистическэ системн экономиконь капитализмын экономикотой жэшээлшэгүи түргөөр хүгжэжэ үргэлжэлһөөр. Социализмын ороноудай, мүн капиталис гүрэнүүдэй промышленна үйлд-барилгын ургалта харуулха тоо мэдээнүүдэ дурда-хамни.

(Территория 1937 онтой жэшэһэн процентээр)

Оноуд	Социализмын ороноуд	Капитализмын ороноуд
1937	100	100
1955	362	199
1956	404	208
1957	445	215
1958	521	210
1959	610	231
1960	681	244

Энээн дээрһээ харахада, социалис ороноудай 1960 ондо промышленна үйлд-барилгынгөө хэмжээ 1937 онойхноо 6,8 дахин нэмээгээд байхадан, харин капиталис ороноуд—2,5 дахингаа багаар нэмээгээ. Дэлхэйн промышленна үйлд-барилгэдэ социализмын ороноудай эзэлдэг хубинь 1955 ондо 27 процент байһан аад, 1960 ондо 36 тухай процент болотороо нэмээ.

Бүхы социалис ороноудай хүдөө ажарын ба промышленна үйлд-барилгын хоорондох хуби тэнсүүринь хубилаа. Промышленна продукцинь удельн хэмжээн түргөөр ургаа. Социалис можын ороноудай эзэлдэг хэмжээн, дунда жэшээгээр абалал, мүнөө 75 процент шахуу болоо. Дэлхэйн социалис ороноудай арадай ажахын хүгжэлтэ индустриальна шэглэлтэй болохонхой.

Арадай демократийн олонхи ороноудай хүдөө ажархы үйлд-барилгын хамжаанда оруулжа дүүргэһэн ябадал энэ жэлнүүдэй революциондо агуухэ тулалта болоно. Бүхы системэ доторхи эдлүүрин газарай нийтэ талмайда социалис халбарин эзэлдэг хубинь мүнөө 90 процентһээ дээшэ гараа. Тигэһэнэй үндэһөөр обчество доторхи агини бүридэл хубилаад, хүдэлмэриншэн анги таряашад хоёрой холбоо барисаан улам бэхжээ, хүшинэ хүнэй мүлжэхэ ябадалай экономическа үндэһэ һуури үгы хэгдээ. Манай орон дотор анха түрүүн бүридэлһэн арад түмэнэй моральна, политическэ нэгдэл бүхы социалис ороноудта улам бэхжэн мандажа байна. Агууха хитад арадай, бусад аха дүү арадуудай социалис байгуулалтын амжалтанууде манай арад ехэтэ талархан һайшаагаад, сүри гайхамшаг илалта туйлахынь хүсэнь.

Арадай ажахы хүгжөөхэ хэрэгтэ амжалта һанай үндэһөөр социалис ороноудтахи ажал байдал улам һайжараа. Аха дүү ороноудтахи об-вн байдале түрүүшн жэлнүүдтэ революц-ёһоор шэнэдхэн хубилган абадал горьтохойоо, бэрхшээлнүүдтэй зайлашагүй холбоотой капитализмһаа үлэһэн экономическа гэгдэлэ хакын тула ехэ гаргаша хэхынь эриһэн байга-рин мүнөө, социальна шэнэдхэн байгуулгын шатын түгсэхгэдхэтэй хамта, экономико болол-турын саашадаа хүгжэхэ, ажалшадай байдала һайжархын тула шухала, бүри һайн эрхэ нүх-хангагдажа байһандань баясамаар.

Бүхы дэлхэй дээрэ бүрин сүлөөтэ-лэг социалис гүрэнүүдэй бии болохотой-лэ, тэдэнэй хоорондын харилсаа, хани-бооо шэнэ ёһоор эмхидхэхэ асуудал гараһан. Аха дүү партинуудай хамтын хүсэлэлгөөр нүүдэй хоорондох хани харилсаанай—али-эрхэтэй, алише таладаа ашагтай тунатай, гу-рирмаар харилсан тулалсалдаг байлгы гол-болгомжо экономическа, политическэ, культурна харилсаануудай шэнэ формонууд олодоо, ула-руу болгогдожо байна. Социалис ороноуд-дүү ёһоной бүри дүтэ харилсаатой болоһоний-литическэ ба ажахын талаараа тэдэнэй нягта-саатай болоһонийн дэлхэйн социализмын сис-бата бэх байһан шиндхэхы нүхсэлнүүдэй нэгэ-лоно. Нэгэл уг зорилгодо хамтадаа абажа хү-тула бидэ һайн дурсаараа нэгэдэлһэн байнаби-холбоо барисаа байгуулхы бидэндэ хэшые бай-гүй. Иймэ холбоо барисаан бидэнэр бүгдэндэ-гүй шухала. Дэлхэйн социализмын системн-н хэн түрүүшн шатада ороноудай хоорондох-боон гол түлэб гадаадын худалдаа наймаанай, но-техническэ харилсаанай талаар хоёр тэһээ-лүүлэгдэдэг байгаа. Зарим ороноудай зүгһөө о-роноудтаа туһа хүргэхэ, үрһаар мүнгэ зөөри-формо гол болгогдодог байһан юм.

Һүүлэй жэлнүүдтэ аха дүү партинуудай дүй-лые үндэһэ болгон, шэнэ формо—үйлд-барил-лаар сэхэ харилсадаг ябадал бодото дээрэ бөө-лөжэ эхилээ. Жэшээлэн хэлэбэл, экономическа-сан тулалсалсалгын советтэ хабаадаг о-1956—1960 онуудта арадайнгаа ажахын зарим-ринууде хүгжөөхэ гол асуудалнууде зүб-байха. Энэмнай урагшаа дабшан шухала бай-гаа. 1959 онһоо хойшо арадай ажахы хү-гүрэнэй түсэбүүд тааруулагдан табигдаг бол-Уе үе зүбшлэгэ эмхидхэдэг, партинууд ба прав-ствонуудай хүтэлбэрлэгшэд экономическа, тическэ шухала асуудалнуудаар ханал б-хэлсэдэг болохонхой. Социалис гүрэнүүдэй хам-ганууд — Варшавска догворой организац ба-мическа харилсан тулалсалгалын совет улам б-жэ байна.

Сүлөөтэ арадуудай социалис ёһоной бата н-бүхы дэлхэй дээрэ мандаа гэжэ хэлэхэ хүсэд-баримта бии.

Социалис ороноудта, эдэнэй хоорондох х-руудта гүн ехэ хубилалтануудай болоһонийн-д социализмын системн улам саашадаа урган-жэ байһанай эли тодо гэршэ мүн. Энэ системэ-өөрынгөө хүгжэлтын шэнэ шатада оронхой. Г-хала зүйлын юуб гэхэдэ, бултанайнгаа, мүн со-орон бүхэнэй экономикые хэлбэрлшэгүи түргэ-жөөхэтээ хамта, үйлд-барилгын бүхы хэмжээ-лаар капитализмын системэ дэлхэйн социал-системн булхаа ябадал туйлаха шухала. Эн-социализмын түүхэтэ ехэ илалта болохо байн-магһаа түрүүлжэ үргэн далайсатыйгаар ком-байгуулгын замда ороһон манай ороной туй-нууд дэлхэйн социалистическэ системн бусад-нуудай коммунизма зоринон дабшалтые хүн-түргэдхэнэ.

Национальна ажахы хүтэлбэрлэхэ формо-методууде саг үргэлжэ һайжаруулха, дотор-нооёо са арга боломжонуде эгээн ашагтай н-хэрэглэхэ, орон бүхэнэй экономикын халбар-эрэм ухаанай үндэһөөр тааруулан хүгжөөхэ-мүнөө онсо шухала удхашанартай болоод бай-ржэһэн дэлхэйн системэ боложо социализмы-жэһэнэй үндэһөөр туйлаһан булю байдала-хэйн социалис ороноудай хоорондо ажалы-хубаарилан хүгжөөхэ, үйлд-барилгын тусхай м-рэтэй, хамжаа эрхилэгдэдэг болгохо, арадай-түсэбүүдэ тааруулан табиха, дэлхэйн социал-гүрэй арга боломжон тон зүбөөр, ашаг үр-гээр хэрэглэхэ ябадал хэзээ хэзээнэйхнээ-болонхой.

Тоосоото үе соо социализмын ороноудай хо-хи худалдаа наймаанай эрбесэ айнааһан тү-хүгжөөгдөөд, капиталис ороноудай гадаадын-даа наймаанай эрбесэ нилээд ехээр ахһан-1950 онһоо 1960 он хүртэрхи үе соо социал-пэгдэлтэ ороноудай хоорондох худалдаа най-эрбесэ гурба дахинһаа үлүүгээр түргэдхэгдөө, соо капиталис ороноудай хоорондох худалд-маанай эрбесэ оройдоо хоёр дахин нэмээ. Мүн-социалис ороноудай хүгжэлтын шэнэ шатада-дүү ороноудай алише таладаа аша тунатай-даа наймаан ехэ һуури эзэлнэ. Энэ худалд-маан саашадаа нимэл гуримаар, мүн социал-бүхэндэ бүри ехээр, тайлбарилан хэлэбэл, о-до шухала ажалай гаршанууде харюула-жөөгдэхэ бээ. Иймэ ёһо гуримай хүсэд дүү-лүүлэгдэхэ тума орон бүхэнэй ажахыдахы-ска урмашуулга бүри ехэ үрэтэй болохо, сү-хые, национальна эрлэнтнүүдэ үндэһэ бол-рэнүүд хоорондын хамжаа эмхидхэхэ, дэлхэ-лис ороноудай хоорондо ажалы зүбөөр хуб-хүгжөөхэ ябадал хангагдаха байха.

Социалис орон бүхэнэй национальна ажал-жөөхэ оролдогто хүсэлэлгынэ экономическа-саа холбоо, харилсан тулалсалга батадх-хэхэ гэгшэ нийтин хүсэлэлгэтэй зохиолууд-дэлхэйн социалис ажахын саашадаа хүгжэ-харгы болоно.

Нүхэдүүд! Социализм өөрынгөө ажарын-нуудаар уласхоорондын хүгжэлтэдэ гол шу-лөө үзүүлэхэ юм гэгшэ В. И. Ленинэй зааба-шанар мүнөө урданайһаа ехэ занд-наар. Социалисбэни ороноудай арадуудта

(Үргэлжэлдэ 3-дахи нойртта)

Дэлхэйдэхэ мүнөөнэй оршон байдал ба Советскэ Союзай уласхоорондын байдал

Нүхэдүүд! Дэлхэйн социальна хоёр системн—со-циалис ба капиталис байгуулалтануудай хоорондох-мурьсөөн КПСС-эй XX съездһээ хойшо үнгэрһэн үеын-гол удханы болоно. Энэ хадаа түүхын мүнөөнэй шата-дахы дэлхэйн хүгжэлтын үндэһэн, гол зүйлын бай-гаа. Хоёр хараа шугам, түүхэдэхэ хоёр шэглэл о-лонитын хүгжэлтэдэ улам эли тодоор үзэгдөө. Нэгэ-нини—социальна дэбжэлтэй, эб найрамдалай ба-зохёон байгуулгын хараа шугам мүн. Нүгөөдөн—хархис байдалай, дарлалта ба дайнай хараа шугам-болоно.

Энэ мурьсөөнэй эзэлһэн асари ехэ далайсые дэл-хэйн бүмбэрсэгтэй жэшээлэн бодобол, социализмын-илалта хуушан дэлхэйн дурые удаа дараалуулан-булган абажа байһан удхатай. Социализм түхын-түрүүлжэ ажал-ябуулгын шиндхэхы асуудалаар—ма-териальна үйлд-барилгын талаар капиталис дэлхэй-ехээр түрнжэ байна. Дэлхэйн үйлд-барилгэдэ со-циалистическэ системн эзэлдэг хэмжээн ехэ болоо, хүгжэлтын эршэ далайса эгээн хүгжэниг ороноудай-эршэ далайсые ехээр ажжа гараа. Социализмын-оронууд үйлд-барилгынгөө хүсье айнааһан ехээр хү-гжөөжэ шадха, эдэл хэрэглэлэй ба ухаан бодолой-баялгын дэлхэй дээрэ үнэхөөрөө ехээр хүгжэн-ба-даржа ябадал хангажа шадха байһынь барандаа-харана.

Бидэнэр эб найрамдалай политика бэлүүлхэ зуу-раа, империалистуудай зүгһөө дайнай аюул тохёол-дуулагдажа байһе мартаагүйбди. Өөрыгөө хам-гаалгын талаар манай ороной булю хүсэтэй байхын-тула шухала бүхы юмэн хэгдээ. Социалис үйлд-бар-илгын, совет эрдэм, техникын амжалтанууд сэргэтэй х-эрэгтэ бодото революц хэхэ арга манда олгоо. Манай-орон, бүхы социалис мого социализмын агуухэ туй-лалтанууде империалис булмтаргаһад добтол-гоһоо найдамтайгаар хамгаалхада яһала хүрэхөөр-хүсэ шадалтай болонхой.

Советскэ Союзай, мүн бусад социалис ороноудай-өөрыгөө хамгаалха хүсэ шадалай, бүхы дэлхэйн эб-найрамдал хүсэдэг хүсэнуудэй улам ехээр ургажа-байһан ябадал хоёр системн мурьсөөн амгалан бай-далай замһаа гаргажа, эзбэсгтэ тулалдануудай зам-да, дайн байлдаанай замда оруулха гэгшэ импери-алистуудай ханаашалгые буруу хүртөө. Советскэ-Союз амгалан ёһоор ээргэ ажабайха тухай Ленинэй-хараа заабарине сэхэ шууд баримталан, импери-алистуудай хорото аашые элишлэн, зайсуулан-байна.

Дайн байлдаанай зайсуулагдан, совет хүнүүдэй, бусад ороноудтахи арадуудай амгалан ажабайха а-ргатай байһан ушар хадаа Совет гүрэнэй хүсэ шад-а-шангадхын тула, Ленинэй зааһан гадаадын политик-кые бэлдүүлхын тула партин, тэрэнэй Центральна-Комитедэй бэлүүлһэн ажал-ябуулгын гол шухала

үрэ дүн гэжэ, социализмын ороноудай аха дүү парти-нуудай ажал-ябуулгын, бүхы ороноудтахи эб найрам-далда дуратай хүсэний эдбхитэй шударгы болоһоной-үрэ дүн мүн гэжэ хараха хэрэгтэй.

Шэнэ дайнай түймэр табиха, социалистическэ-системн бата бэхие туршаха гэжэ һүүлэй жэлнүүдтэ-империалистуудай нэгэнтэ бэшэ нэдэлһэнийн элитэ. США ба тэрэнэй дүтын союзнигууд һүүлэй табан-жэлэй турша соо хара хүсэ хэрэглэхэ гэжэ нэгэнтэ бэшэ-нэдэлһэн, буу эзбэсгэ барихаархые забданан байна. Тээ-д тинхэ бүхэндэнь Советскэ Союз, бүхы социалис оро-нууд эзэрхэг түрмхэйнэрэй аашые саг дары зогсоол-годог байгаа. Өөһдынгөө эрхэ сүлөөгэй, бээ дааха-байдалай түлөө тэмсэгшэ арадууде социалис оро-нуудай хамгаалһанинь онсо шухала удхашанартай. Советскэ Союз, бүхы социалис ороноуд эрхэ сүлөө-гэй, бээ дааха байдалай түлөө, хүгжэлтэ дэбжэлтын-ба амгалан тайбан байдалай түлөө тэмсэгшэ арадууд-дай найдамтай түшэг тулгуурн болоно гэгшэ мэдэрэл-олонитын ухаан бодолдо улам гүнзгийгөөр нэбтэрэн-ороно.

Хоёр системн амгалан ёһоной мурьсөөнэй үедэ-бүхы арадуудай хараһаар байнар капитализм мо-ральна талаараа ехээр буруутаа. Хүн түрэлтэндэ-урда табигданан нэгшэе шухала асуудалые капитализм-шиндхэхэ хаба шадалгүй гэжэ эгээлэй хүнүүд-үдэр бүри ехээр ойлгон мэдэржэ байна. Социализмын-замда ороол наа, эдэ асуудалнууде шиндхэхэ арга-олдохо байһанинь улам эли болоно. Капиталис бай-гуулалтада, капиталис хүгжэлтэдэ этигэл улам ехээр-бууража байна. Монополистическэ капитал өөрынгөө-нүлөөө алдаха тумаа арад түмэниэ айлгадаг, мурд-дэг, дотоодынгоо политика бэлдүүлхын тула хархис-зохиоллогын арга метод хэрэглэдэг, бусад ороноуд-тай харилсаандаа эзэрхэг түрмхэйнгөөр хандааг бо-лоо. Гэхэ зуура арад зон тинхэ хархис ябуулганууд-та улам ехээр эсэргүүсэдэг боложо байна. Айлгаха ба-занаха арга метод капитализмын хүсэтэй шэнжэ бэ-шэ, харин улам һуларжа байһанай, юрэнхы кризис-сэй гүнзгийрһэнэй гэршэ болохонь бүгдэндэ эли-тэ. Дэлһэһэнийн барижа шадаргүй хадаа—һүүлһэн-шэ шагтагалдажа бирахагүйн! гэжэ хэлсэдэг байха юм. Хархис этэгээдүүд конституци дабажа, ямар нэгэн-оронхой парламэнтые намнаха, арадай эрхим түлөө-лэгшэиде түрмэдэ хааха, «үгэ дууласагүйшүүлме» номгоруулхын тула крейсериүүд ба далайн эсрэг эль-гэхэ аргатай байһаар. Тээд энэнь капитализмын най-даран халаха сагые ямар нэгэн болзор соо хойно-луулалдаг магад. Гэгшэиэ тинхэ хэһээлгэ, мурдэлгын-хэмжээнүүд империализмын дээрмэлэ шэнжые бүрин-элишлэнэ. Империалистууд өөһэдынгөө һууһан гэ-шүүлхэ таһа сабшажа байна бшуу. Хүгжэлтэ дэбжэл-тын замаар хүн түрэлтэндэ дабшалгые наатуулжа-шадха хүсэн дэлхэй дээрэ байхагүй.

СОВЕТСКОЕ СОЮЗНО-КОММУНИСТИЧЕСКОЕ ПАРТИИ XXIII СЪЕЗД

Нүхэр Н. С. ХРУЩЕВОЙ элидхэлэй үргэлжэлэл

Эмнэлгийн үйлчилгээний үнэмлэхүй үнэ өсөхөд
хүний амьдралд үзүүлж байсан нү-
гд хүн түрэлтэнийг революцинон болгох,
түргэдхэх эш нүхэсэл болоно.

ЭЗМ хадаа экономикные хүгжөөхэ эршэ хур-
талаар эзэлхын түрүү зэргээ батээр эзэл-
хын эрдэм ухаанай, техникчесэ дэбжэлтэдэ-
хала хэдэ хэдэн халбаринуудые хүгжөөлгын
интислэ орунуудай урда орунхой ябаһаар.
Эзынын орунууд дэлхэйн социалисбэшэ дэл-
хэбдэрин хэргэгсэлүүдээр хангалгын, тэр-
хэбэ эзэли үгэлгын, техникчесэ туһаламжа
талаар эзэн байхаяа болёо. Хари газарай
на дарлалтаһаа сүлөөтэн Эзи аи Африкын
социалис орунуудта ходо хандан, ажахын
баринуудые, нийтын ажайбалд эмхидхээ-
л халан абана. Эдэнэр дэлхэйн социалисти-
змэдэ үмэглүүлхэ, сүлөөтэ, бээ дааһан бай-
лоонизаторнуудай халдалаг ябадалда эсэр-
дэ дэмжэлгэ абаха гэжэ оролдно.

ас гүрэнүүдэй хүсэ шадалалы хүгжэлтэнь амдал дамнагалташ материалы ба моральны улам хүстэй болонхы гэршэлэ. Мүнөө сахала асуудалнууды, жэшээлэн хэлээбэл, найрамдалы асуудалнуудыг гансал капи хуули ёһоной талаар хандажа бо. Мүнөө сагта хархис түрмхэй аашайт нмпе-бүшэ, харин амгалан байдалы, хүгжэлтэ н хараа бодол баримталдаг социализм дэлэ-элын шиндхэс хүсэн болоод байна.

гис оронууд дэлхэй дээрэ шэнэ ёно гурим
зам нээгэдэ, арадуудай хоорондо үнэхөөрөө
тэйгэ, аха дүү ёноной харилсаа тогтоолгын
шээе бүхы дэлхэйдэ харуулна. Социализмын
одой нүлөөн дор ажалшадай сүлөөрэлгын
арадуудай нийтэ демократическа хүдэлөөн
измын үндэнэ хуурине өөбөөрнө нураан
ида, бүхэдэлхэйн нийтэ хүдэлөөн болон ний-

шэнэ илалтануудыг социализмын туйлажа
лам социалист орон бүрийн дунда болоод,
эйн бүхы социалистическэ системын дотор
й бата нэгэдэл улам бүри ехээр батажан

м холуур үндэхээс табиган хүсэн түгээ урга-
лж ямаршье шанга халхингаа айдгагүй мэтэ,
иалис дэлхэй ямаршье хохидолнууд ба дай-
дгаа айнагүй. Империалис хүсчүүдэй дэм-
гээр доторой хархис этгээдүүдэй Вэнгрдэ
эн контрреволюционно буналгаан, Польшо-
нин Демократическа Республикада болон
хоро то ябуулганууд хадаа социализм бай-
уедэ ангиин тэмсэл гэшье заримдаа шанга-
хурса үзэгдэлтэй боложо болохо байна
уулба. Доторой хархис этгээдүүдэй үлгэ-
мпиализмын дэмжлэгтэйгээр мүн сааша-
руушан буржуазна гүрим хэргэн бодхохо
иалистическ системээ элэ нэгэн оронни
баха гэжэ оролдохо байна. Хархис хоро то
да хадаа общественые революционно ёһоор шэ-
билгаха энэ шэнэ хэрэг дээрэ зайлашагүй
бэрхэшээлнүүдые хара хэрэгтээ хэрэглэдэг,
оронуудта өөһэдынгөө тагнуулшадые эль-
аха юм.

империалист гүрнүүдэд зонхилгошод соци-
листууд эсэргүүгүй хэлтэй явуулсангуудад гүрэн
политика болгон табина. Америкын Холбоо-
луд социалист оронуудта эсэргүү шпионаж ба
хэрэгт хэдэн зуугаад миллион доллар муу
гүйгөөр гаргалшала, этгэл муухай гэмт
луды мүнгэндэ орожо хэхээр бэлэн байдаг
эмэтэн этгээдүүдэй, алууршады суглуул-
«партизанска отрядууд» болгон эмхидхэж
хэдэн жэл удаагаар Холбоото Штадууд дотор
золиогдон нацануудай недели» гэж гүрдэл-
лганууд хэлгээн. Монополинуудай хүлгээн
та хадаа империалист болоолшоогохоо сүлөө-
лө хайхан хүгжэлтын замда ороhon бүхы
«богоолшологдон аравууд» гэж нэрлэ-
листуунаудай хоохон хии найдуулганууд
ур саяилгануудта зах хизаар гэжэ юрдөө
«Богоолшологдон аравууд» гэжэ байгаа
стнуудай хашхаралдадагынь хадаа хүнэй
та өөрөө орожорхёд, «хулгайшание барил-
дүүхүмрэлдөөд жулигуудтэл тон адли!

алистуудай хорого ханаашалганууд тухай болохгүй. Шээн байдал байгуулга дээрэ алан асари ехэ амжалтанууд хадаа бэеы мааруулха, нэрэмжыемнай булдахаха ёһо ализым амжалтануудай ехэ байха бүри, орон бүхэндэ ажамидаларалй хэмжээнүүдэй баа бүрин арад зон коммунистическ ба хүдэй партинуудеы тойрон улам нягтсаа жагшаницинь лабтай. Энэ хадаа хэрэгэймнай нэ, тон байрламаро талане болосо. Гэбэше дэ талыен хараадаа абалсаха хэрэгтэй. Е ёһо гурин нэггээн бодхоохо гэгээн, социалууд хубилан ондоо болохо гэһэн империалистигэл найдамжане бүхы социализм оронунуудай нягта жагсаалай батажахатай хамта нймэ дээрэнэ, дэлхэйн хархис уэлэтон, созуундэ газза тэгэһене сохилто хэхэ, дайны хэхэ бүхы дэлхэй дээрэ капитализмын эзэмлэйн бодхоохо гү, али ядахын сагта социалуудай хүгжэлтеы наатуулха гэжэ, улам одоно.

Эгээл галзуу империалистууд «манай хүү-
хнышье болуужаа» гэхэн бодол баримталжа,
ай авантورا үүдэхээс орлождож байханаа
мнэ. Империализмын үзэл баримтлалшад
ие айлган хүрдүүлжэ, сүхэрэлж туухарил-
гнэгэ бүтэхэгүй философине номнодог бо-
ломжуунын үедэ ажалуунхаар, капита-
лш хөөе хаа дээрэ» гэжэ тэдэнэр амангхаа
нэ шахшардалаха юм. Тэдэнээд сүлөөтэ ара-
баран хүргэлжэ таарангуй гэнэ. Тэдэнэр
мнэ онорундул арад зон социализмын за-
йнааа гү гэжэ айма юм. Ангийн хоро ша-
лан манай дайсад бүхы хүн түрэлтэниие
нэ үхэлтэ аюулаа унагаахаар бэлэн байна.
Империалистуудай агрессивнэ наанаашгал-
нуулжэ арга боломжонууднын улам улам
нэ байнхай. Тэдэнэр хадаа шадалаа бараг-
нэ бууранханье наа, үшөөл ханаатай хом-
ог тиним нэгэн халга халхай үбгэн шэн-
дэ байна.

Империалистууд аюул эхэтэ авантюра хэ-
аха аад, амжалта туйлаха арганы үгы. Тин-
усадийшье аргуудыг туршахаар бэлэн бай-
сэ мөжын хүсые бууруулхын тулада импе-
риалист манай аха дүү орунуудай арадуудые хоо-
моролдуулха гү, али тэдэнэрэй хоорондох

эбыхь таһалха гэжэ хэдэдэг, национальна агаа мээ-
най үлэгдэлнүүдые хэргэжэ, националистическэ ха-
нал сэдхэлые зорюута хэргэхые оролдодог байна.

Тиймэ дээрнээ социалис оронуудай хоорондох интернациональ аха дүүгэй холбоо, арадуудай хоорондох хани барисаа эвсэш сусаршагуйгоор бүхэ-жүүлхэ агуухэ түүхэтэ харюусалга марксистско-ленинскэ партиин, социалис оронуудай арадуудай үмэ-нэ табигдаад байна.

Империалистическы аггессорнуудэй байһан сатга билэнэр ходоодо нэргэг байха, даряа хуурай байлгха, социалис оронундай бээ хамгаалгы шангалдха, тэдэнэй зэбсэгтэ хүсэнууд болон гүрэнэй аюулгуде сахиа органууды нарижуулха ёһотойдэй. Хэрбээ империалистнууд мэдээгэ алдаад социалис оронунда халдан орожо, дэлхэйн худалгата муухай дайн сэргэ гүн худар хүн түрэлхитэниие татан оруулха болоо хаань, тэдэнэй хүнэн энэ муухай алхамын ёһоһадын һүүлшын алхам боложо, капитализмын бүхы системн эсэсэйһ һүүл болохо байна.

Манай парти болбол өөрынгөө зорилгы, өөрынгөө харуулсалтыг эли тодоор ойлгоно, тингэжэ социализмын дэлхэйн системэ саашадаашы бүхэжэн, хүсэ шадалаа нэмээн хүгжэхэ ябадалда бүхы шадалаараа оролдохо байна. Капитализмтай хэлэн мурьсөөндэ социализмын илахэ байһаньдан билээрэ этигэнэмди. Энэ илалта дайн байлдаа үүсхэжэ бэш, харин амгалан ёһоной мурьсөөн дотор туйлагдаха байһаньдан этигэнэмди. Нийтын элдэб түрэлэй байгууллануудтай гүрэнүүдэй амгалан ёһоор зэргэ оршон байха ябадалы хойноһоо оролдоход байгаабди, оролонобди, оролдохобди, бүхы дэлхэй дээрэ эб найрамдалыг бүхэжүүлхын хойноһоо бүхы шадалаараа оролдохо байһабди.

**2. Капитализмын оронуудтахи
зүрилдөөнэй хурсадалга.
Революционно тэмсэлэй ургалта,
национально-сүлөөрэлгын хүдэлөөнэй
дэбжэлтэ**

Нүхэдүүд! Капитализмын оронуудтахи байдалыг шэнжлэхдээ, экономикс болон социалыг шэнэ шэнэ бэрхшээл доройтолонуудаа эдэ оронууд шууд түргэнөөр орожо ябана гээн тобшолол партийн ХХ сүезд хэйнэ байгаа. Энэ тобшололынэ зүб байгаа гү? Тингээ, зүб байгаа. Унгерхөн жэлнүүдтэ капиталис оронууд доторхи, мүн тэдэний хоорондынхэ зүридөөнүүд саашааа хурсааа, колониялыа империнүүд хандаржа ороо, хүдэлмэришэн ангийн тэмсэл болоо аравдуудай националы-сүлөөрэлгын хүдлөөн бүри ехэ далайсатгаар дэлгэрээ.

Капитализмын юрэнхы дээрээ саашадаа доройтон үмхирэлд бүри хэс хүсэтэйгөөр үргэлжлэв. Үйлдбэ-рийн зарим зэргээр үргадаг бололцоо, капитализм оронуудай экономико бүри тогтуургүй болоо, ордо-лолдог үбшэн шэнги — тэрэнэй ойро зуурын дөбжлэ-ийн нүүлээр доройтон уналга болон кризисүүд ходо-оо боложо байдаг. Капитализмын гол орон — США-да — табан жэлдэй турша соо үйлдбэринь хоёр дахин доройтон унаа. Дайнай хойто тээхи бүхы үе соо нимэ доройтон уналганууд дүрбэ дахин үзгэдлээн байна. Дэлхэйн капиталистическэ промышленна продукциин гурбанай хоёр хуби шахууе бүтээн гаргадаг оронууд 1957—1958 онундаа кризист дайрагдаа. Монополи-нуудай олзо доходой үзгэдгөөгүй хээр нэмэдэг бай-башье, ажалшадай болоото салин хүлэн тон багаар, ажалай бүтээсйн ургалтада орходоо хураггүй удаа-наар дээшлэдэг байгаа. Хүдэлмэршэн ангиин урда-тэнь дайшалан абahan социальна гуйлалтанууд удаа-дараалуулан үгы болгогдожол байна. Ажалшадай байдал юрэнхы дээрээ, илангаяа экономическа та-лаараа хужгэлтэ багатай оронуудай ажалшадай бай-дал муудана.

Наука болон техникче хүгжөөлгэдэ, илангаяа атомай элшэ хүсээнэй, электроникын, реактивна болон ракетнэ техникын талаар үнгэрхэн табз-зургаан жэлэй турша соо хүн түрэлтэн горьтой илалтануудыг туйлаа. Элз туйлалтануудыг бодолтой зүбөөр хэрэглэхэ ябадалда, В. И. Ленинэй зааһанай ёһоор, капиталигэ үйлэдбэрин эшгүүррэтэ муухай дутуунууд наад ушаруулна. Бүри 1913 ондо В. И. Ленин ингэжэ бэшэһэ нэн: «Хайшаашыг хаража үзэхэдэш — хүн түрэлтэнэй дары түргэнөөр яһала шиндэхэ шадхааар зорилго-нууд аахм бүүхэндэ дайралдадаг байхаа. Капитализм наад ушаруулна. Тэрэ угаа ехэ баялигыг нөөсөлөө — хүнүүдэ энэ баялигайгаа богоолнууд болгоо. Капитализм техникын тон орёо асуудалнуудыг шиндэхэ — тингээд олон миллион хүн зонгой үгэтэй ядуу, харанхы балар байһан дээрэнхэ, үсөөхэн бүлэг миллионернүүдэй угаа хэнтэг харуу байһан дээрэнхэ техникескэ на-рижуулгануудыг бодото хэрэг дээрэ бэдлүүлгыг: наа-туулаа.

Капитализмын үедэх болбосорол, эрхэ сүлөө болон баялгй хадаа амидгыгаар үмхирэн үжжэ бай-
хан, шэнэ залуу юумые ажамидаруулан хуулгалдаггүй,
амаараа гаратараа шунаалхан баян хүн тухай нанал
түрүүлнэ». (Зохоолнуудай 19-дхи том, 349-дхи хуу-
дан). Ленинэй эдэ үгүнүүд мүнөө ямар ехэ шухала
удхатайгаар дуудалан гэшэб!

Наурын шэнэ туйлалтануудыг хэрэглэлэг, техниксэ дэбжэлтэ капитализмын шиндхэгдэшэгүй зүрилдөөнүүдыг зайсуулхагуйһөө гадна, бүри ехээр хурсадуулна. Капиталистическэ автоматизацийн бүри хаяхан эхилжэ байхада, олон миллион хүдэлмэришэд үйлэдбэриһөө гарган хаягдаад байдаг. Империалистнууд экономикһоо сэрэгэй байдалда оруулжа, тохёоллоһон бэрхэшилнүүдхэ гарахаад гэжэ ханадаг байгаа. Зүгөөр эдэ ханамжануудын урагшагүй байшоо.

Зэвсэгжлэг хадаа буу зэвсэг үйлдвэрилгэтэй холбоотой промышленностини халбаринуудыг хүгжөөлгөднь туһалһын байна даа. Табан жэлэй турша соо сэрэгэй сэхэ гаргашада США 220 гаран миллиард доллар зорюулаа, тийхэдэ НАТО-до ородог бүхы орунууд һүүлшын арбан жэлэй турша соо буу зэвсэг яаралтайгаар түхээрлэгдэ 500 гаран миллиард доллар гаргашалһан байна. Зүгөөр зэвсэгжэлгээ уламжалан шэнэ тааруугуй ушар тохёолдожо. ажахын бусад халбаринууд горьтойгоор доройтоһон, олон миллион ажалшад шэнээр ажал хүдэлмэрингү болоһон байна. Һүүлшын табан жэлэй турша соо США-да хүсэдөөр ажал хүдэлмэрингү бологшоод тоотой гурбан миллион хүнһөө доошоо орохо ушар үсөөн үзэгдэдэг байгаа. Италида, Япондо болон бусад хэдэн орунуудта олон түмөөрөө хүдэлмэрингүдэлгэ оройлоошье таһалдадаггүй байха юм. Сэрэгэй үйлдвэрилэ мүнгэ зөөриниһеэр гаргашалагдаа тудам капитализмын экономико бүри тогтууригү болоно, зүрилдөөнүүднй улам хурсадана. Мүнөөнэй капитализмын зүрилдөөнүүдэй гэзэн лэ хурсан гэхэдэ, хандарал хохидол

ушаруулха зэбсэг хэрэгсэлнүүддээ бүтээлгэдэ хүнэй хүсэ шадал улам бүри ехээр зориулагдана. Иймэ зүридөө тохёолдуулдаг олонийтын байгуулалта өөрингөө нэрэ хүнддэ хухална, өөрыгөө доройтуулан хойшо гаргана.

«Капитализм» гэгээн үгье усадхаха гэгээн дурадхал. Америкын миллионн Гарриман нэгтэ үг хэлэхэдээ оруулланинь тушаан болохон ушар бэш байна. «Хүршөөл элэлдэг үгье халан абажа, «капитализм» гэгээн үгье билдээр «үгү хэхэ» ёһотойбди.— гэжэ тэрэ хэлээ. Капитализм гэгээн үгэ хадаа Америкэхээ ондо тоо тээүүр байдаг хүнүүдтэ империализм, үгүтэй-шүүлье башууулай мүлжэлгэ, колониализм гэгэнтэй адли удхатай ойлгомсо болоно, энэ хадаа нэрэ хүндээс хухархан үгэ, айдһаа хүрэхөөр тимиэ үгэ болоно гэжэ тэрэ мэдэрхэ баатай болоһон байгаа. Зүб даа, үнэн юумэ зүб лэ байда! Эгээн найн ямаршы хими-ческэ арга хэрэглэн энэ хара үгье шуһанһаа, бузар муухай бог шоройһоо угаан сэбэрлэхэ аргагүй ха юм. «Мууһаа муу, модонһоо хөө» гэжэ арад зонй дунда хурсаар хэлсэдэг байна бшуу. (Зал соо энээлдээн, альга ташалган болоно).

«Капитализм» гэж үгс буюу хэзээ үгс хэзээ нүүх малахчин туулах хүрээ, бариха ороһон господин Гарри-манай оролдолгоос найшаахаар байна. Зүгөөр капиталис оронундай арадууд өөһэдтөө бүри зүг тобишолол хэжэ, «капитализм» гэгэн үгс бэшэ, харин нэбтэ үм-хиржэ байһан капиталис байгуулалтыс, тэрэний бүх-ыс муу муухай дутуунуудтайн хамта усадхаха.

Капиталист оронууд доторхи хүсэнүүдэй тэнсүүри
 һүүлэй жэлнүүдтэ горьтойгоор хубилаа.

Нэгдэхээр, Америкын Холбоото Штaduуд капиталис оронуудай үйлдэбэри болон худалдаа наймаанаа хүсэд булюу байдалтай байжа шадахаая болёо. Капиталис оронуудай промышленна үйлдэбэрид США-гэй эзэлдэг хубита 1948 онд 56,6 процент байһанаа, 1960 онд 47 процент хүрэтэр, экспортод—23,4 процентһээ 18,1 процент, алтан нөөснүүдтэ—74,5 процентһээ 43,9 процент хүрэтэр унаһан байна. Элэ бүгдэһөө уламжалан, Америкын Холбоото Штaduуд мүнөө бусад капиталис гүрнүүдэй дунда дайһан урда тээ эзэлжэ байһан хууриада нөөргөө оронтожо байна.

Хоёрдохор, Английн болон Францын байдал элч бодоор хуларла: эдэ гүрэнүүд Бельги болон Голландын шэнгээр өөхэдэнгөө колонинуудыг бусалтагуйгөөр алдажа байхуйх. Дэлхэйн промьшлелнаа үйлдэбэрилдэ дайнай урда тээ эээлдэг хууринуудаа эдэ оронүүд хангагээ, шалгагээ

Гурбадахяар, илагдсан оронууд, илангаа Баруун Германи болон Япон сээр уртасга дабша. Баруун Германи, Япон болон Италини хубитанууд хамтаа зэрэг капиталис оронуудай промышлелна үйлдбэрилэ мүнөө 17 шахуу процентни болон, тайлбарилна хэлдэл, энэнь дэлхэйн хоёрдохи дайнай урда тээхи 1937 онойхонд орходоо ехэ болон байха юм.

Баруун Германиа промышлелна продукция хэмжээ-
дэй талаар Англике хүсөө, газаа тэвшинэ юумэ худал-
далгаар хоёрдохи нуури эээлжэ, США-гэй удаа ор-
дог болобо. Нүүнэй жалнуудтэ США Баруун Герма-
нийн болон Японой экономикодо зориулан угаа ехэ
хэмжээнэй мүлтэ зөөри гаргашалла. Эдэ хоёр орон
хэдэн жэлэй турша соо өөһэдэе сэрээгэй гаргаша үнэн-
дөө хэлэггүй байгаа гэхэдэ болоно, юуб гэхэдэ США
тэндэ бүү зэбсэг үгэдэг байгаа бшуу. Энээнэйнь гар-
гаша Америкын налог түлэгшэдэй хүзүүн дээр ашаг-
дааг байгаа. Баруун Германиа болон Япон өөздүн-
гөө экономикын эгээн шухала халбаринуудта мүнэгэ
зөөри угаа ехээр номолжо, худалзггүй зөөрээс шэнэд-
хээ, үйлдэлээрэ мүнөө үсынхээр шэнэдхэн табяа. Эдэ
бүгэдын эсэстэ тэлэнэр дэлхэйн дэлгүүр шээр Англи
болон Францитай, мүн Америкын Холбоото Штадууд-
тайше мүнөө горьтойгоор зүршэлдээг болоо.

Империалис гүрэнүүдэй хоорондох дайнай урда тээхи зүрилдөөнүүд дахиад нэргэ, шэнэ зүрилдөөнүүд гарадаг болоо. Баруун Европодо булюо байдалтай болохын түлөө Англин болон Баруун Германиин империалистнуудай хоорондох тэмсэл улам бүри хурсадаг байхтай. Франциин империализм Англиин империализмда эсэргүүсэн тэмсэхэдээ, мэнэ хаяхан өөрингөө дайсан байхан Баруун Германиин монополинүүдта түшэлгэхэ нээлгэгэ гаргана. Зүгөөр энэ тааруугүй холбоо барисааң алдуу эндүүтэй бодол байһан дээрэһээ Францида өөртэнэ улам зүрүү харшаар эрвэжэ ороо. Америкын Холбоото Штатуду Англитай, бусад империалис гүрэнүүдтэй ехээр зүрилдэдэг, энэнь НАТО-до, мүн эзэрхэг түрмисхэй бусад бүлгэлэнүүд дотор элээр харагдадаг байна.

Улаасхоорондын шахардуу шанга байдал хуларуул-
хайаа имперлиан гүрэнүүдэй, тэдэнэй ударидагдашадай
айлдаг байнанинын улам бүри элэ болжо байхгүй.
Ушарнын хадаа имгатал шахардуу оршон байдалай
үгэдэ сэргэй бүлэглэлүүднэе байгуулахданы, соци-
алис оронүүдэй зүгһөө аюул тохёолдоно гэгэн хэбэр-
гэйгээр арадууды айлган һүридүүлжэ байхаданы
тэлэндэ хилбар бэлэн болжо үгэдэг байна бшуу. Буу
зэбсэг яаралтайгаар түхээрэлгэдэ бухы оронүүдэ ха-
баадуулаха, бусад оронүүдэй экономикыкы өөрчинхнэ
дулдыданги болгожо, зэбсэгжэлгын замда оруулха
гэжэ имперлианстнууд эрмэлзэнэ. Баруун Германи бо-
ло Япон тушаа Америкын Холбоото Штадуудай бээ-
үүдэлдэг политиканаа нимэ хараа шэглэл иланганга
эли тодоор харагдана. Буу зэбсэг яаралтайгаар түхээ-
рэх замда Баруун Германие ороулхыкы США-гэй
имперлианстнууд зорогута оролдолдо байна. Дайн-
хялэдэдэ байгаа наан, шэнэ эзэрхэг үйлэ хэрэгыкы
түлээ немец арадай шуна адхаралгаар бээлүүлхэ зэ-
лэндэ таарамжатай байна бшуу. Тиихэнэй хамта
США-гэй имперлианстнууд хадаа нимэ политика бээ-
лүүдэж, Баруун Германиин экономикыкы хуларуулха
тиигэжэ дэлхийн дэлгүүр дээрэ тэрэний зүрийдөө хэхэ
шадбарниен доошолуулха гэжэ ханаашалдаг байна.
Япон тушаа мүн лэ нимэрхүү политика бээлүүлэгдэ-
дэг юм.

Баруун Германин зэвсэглэлд политика бэлүүлдэг байханаа баруун гүрэнүүдэд удардагшад хөөрлөөнүүдэх хэхэд өөнлөөшье нуюдаггүй. Тэднэр нимэрхүүгээр бодомжлодог: хэрбээ Баруун Германи зэвсэгжэнгүй, буу зэвсэг түхээрлэлдэ мүнэг зөөр гаргашалдгүй байгаа наа, бүр хэх хүсэтэй, улам аюултай зүбшэлдэгшэ боложо шадаха байна. Тобшоор хэхэхэд, империализмын лагерь дотор хурса зүрилдөөн лаб боложо байдаг.

Ерээдүй тухайгаа ханаагаа зободог дээрэнээ империалистууд бүхы хүснэгдүүн нэгдүүлэх, сэргэйтүлгичесх, худалдаа наймаанай-таможенай болон бусад союзууды бэхижүүлэх нэдэлгэ хэдэг. Социализмын оронуудтаа сэргүү эхэрхэг түрмийхэй үйлэ хэрэг эрхилэх гэшээ нимэ байдаллаа гараха арга зам болон гэжэ хархис этэгээдүүд ханаашалдаг. Хархис этэгээдүүд дайнай урда тээхи үелэ гитлеровскэ Германида тусагаар ехээр найдадаг байһан юм. Дэлхэйн хархис үзэлтэний түбэйн бөлөгшө Америкын Холбоотон Штадууд эхэрхэг түрмийхэй ааша гариха гол хүснэгтэ.

нэй үүргэе мүнөө дүүргэдэг болонхой. США-гэй империалистууд Баруун Германиин милитаристнууд болон үнөө мөөгээг абахые эрмэлзгэшгэдэй холбоо байгуулаад, эб найрамдалда болон арадуудай аюулгүйн байдалда гай түбэг татажа байдаг. Зүгөөр мүнөө үгсатда гай хэхэ аргаар зүрилдөөнүүднээ гараха арба бэдэрэх гэшээ империализмда аюултай болоод байна.

Гаяхан болотор' хэдэн зуун миллион хүнүүдье колонизаторнуудад дарлажа байнан Ази, Африкад, Латин Америкэд империализмын байдал улам бүрт тогтууриуг болоход байхтай. Эдэ түбшүүдэй аравдугай революцинон тэмсэл улам бүр ехэ хүсэтэй-гөөр дэлгэрчэ. Нүүшлын зургаан жэлэй турша соо 28 гүрэн политическэ бээ даанхай байдалтай болоо. Манай зуун жэлэй жараад онууд империализмын колониааль ёһо гуримай хүсэдгөөр хандаран унаха жэлнүүд боложо түүхэдэ орохол.

Зүгээр колониялна ёно гуримай хандаран унажа байгаагшаа наань, тэрэнэй үлэгэлтүнүүдэй усадхагдаа-гүй байхыа мартажа болохогүй. Ази болон Африкада олон миллион хүнүүд колониялна богоолшлогшоо уламжалан үшөөл зобоож тулижа, өөрыгөө сүлөөлх түлөө тэмсэл хэжэ байнаар. Алжирай патриотууд эрх сүлөөгэй түлөө долоон жэлэй турша соо тэмсэл хэжэ, шуунаа алхруулжа байһан зандаа. Францин монопольнууд Алжиртахи дайн байлдаа зогсоохыа хүсэсгүйгэй. Гэбшэе амгалан тайбан бууһан арагта эсэргүүгээр хэгдэжэ байһан энэ «бузагай муухай дай-най» үедэ олон мянган хүн зон алуулдаг, Францин болон Алжирай арадуудай байдал улам хүшэр хүнтэ болодог байха юм. Португали — бишыхан гүрэн юм. Тэрэнэй газарын манай Вологодско областин газар-наа бага байна. Тэдэ энэ гүрэн өөрынгөө газарта ор-ходоо 25 дахин шахуу ехэ талмайтай колонинуудыа дарлан мүлхэжэ байдаг. Голландин колонизатор-нууд Индонезин арадай анханһаа хойшо өөрын газар бологшо Баруун Иррианы тэрээндэ бусаажэ үгэ-хнөө нэтэрүүгээр арасдаг байна. США өөрынгөө бу-лимтаран абалан Хитадай Тайвань аралыа, Японой Окинава аралыа эзэмдэжэ байһан зандаа. Кубын арадай дуга хүсэлыа хэрэгсээнгүйгөөр Кубын газар-дээрэ байдаг Гуантанамо гэжэ сэргэй базада тэдэ-нэр эзэрхэжэ байдаг.

Эрхэ сүлөө болон бээ даанхай байдал тээш, демократи болон дэбжэлт тээш арадуудай амаршэ эрмэлзэлгэдэ империализмын хүснүүд эсэргүүцэлгэ байха юм. Империалистнууд хадаа элдэб эсын уялгануудыг шалтаг болгон национальн-сүүлэрэлтын хүдэлөөн сараха гэж эрмэлзэнэ, хархис хүснүүдтэйнь нүхсөөд залуу гүрэнүүдэй дотоодын хэрэгүүдтэ бүдүүлгээр хамааран оролсоно. Тэлээр Иранда, Пакистанда, Конгодо нимэ юумэ хэһэн байгаа, мүнөө Лаосто, Кувейдт нимэ ааша гаргажа байлаг.

Советскэ Союз эдэ 'бүхы жэлнүүдэй турша соо өөрйнгөн интернациональна уялганууды дүүргэн, империализм, болон колониализмда эсэргүүсэн тэмсэжэ байһан арадуудта туһаламжа үзүүлдэг байгаа. Иймэ хараа болон зарим нэгшгүүлэй ханананда таараадаггүй. Тээд хайшан гэхэбшй! Үзэл болоннай нимэ байна бшуу. Помешнигүүд болон капиталистуудай дарлалтада эсэргүүсэн, уласхоорондын империализмын интервенцидэ эсэргүүсэн удаан саг соо шанга тэмсэл хэжэ манай арал эрхэ сөлөө дайшалан абайһан байна бшуу. Энэ тэмсэлэй ямар эхэ хүшэр хүндэ байһынен бидэнэр хайнаар хананабди, илалта туйлахын тулада ямар эхэ хохидолоо ороноһоо мартангүйбди. Империализмда эсэргүүсэн, эрхэ сүлөөгэй болон зол жаргалай түлөө мүнөө тэмсэжэ байгшгалта булдан-ханс амжалта туйлахынен бидэнэр үнэн зүрхэнһөө хүснэбди. Харин дарлалтыэ зайсуулаха гэшнэ арадуудай хахагдашагүй эрхэнэ болонго гэжэ бидэнэр тоолонобди, тэдэнэй үнэн зүб тэмсэлэе дэмжэебди. Колониализм заатагүй хосорон халахал, тэрэнэй хүүр дээрэ уялан хаднаг зоогдохол. Арадуудай дура хүсэл нимэ, түүхын хужгэлтын ябаса нимэ байнал!

Колониальна дарлалтааа сүлөөрхэн оронууд национальна болон соел культурынгаа талаар хугжэн бадарха замдаа зарим амжалтанууды туйлаа. Зүгөөр Ази, Африкын сүлөөрхэн оронуудай олонхидойнь экономико үшөөл удаанаар хугжээг байһаар. Олонингтэ арад зонойнй байдал хүндэ хүшэр зангаараа, элэ оронуудай баялнгууд алтан гол мүрэн шэнгээр харин оронуудай банкнууд болоңг корпорацинуудай түмэр ханзанууд руу шудхан орожо байдаг. США-гэй монополинууд хугжэлтэ багатай оронуудта гаршаллан доллар бүхэнһөө хоёр-гурбан доллароор олзотолог байха юм. Латинн Америкын оронуудта туһаламжа үзүүлхын тулада 500 миллин доллар «үгэхэе» хүсэбдэй гэжэ США-гэй монополистууд наяхан сонсохоһон байгаа. Хорин орондо табан жэлэй турша соо хубаруулжа үгтэхэ 500 миллин доллар юун боложо үгэнэ гэшбэ? Нүсэгэн хоһон бологторнь олон жэлэй турша соо тонон дээрмэдхэн, дээрмэдээрхэе байһан хүндэлтэй баян хүнэй үгэлэн өдөлгөйхэн үгэли болоно бшуу. Тонуулан арадууд туһаламжа үгэхэе бэш, харин тоноһон юумээс бусаажа үгэхэ тухай колониэзэторнуудта эрилтэ хэжэ эрхэлтэ гэшлэ.

Эээрхэжэ байха аргамнай хлажа байна гэжэ мэдээн колонизаторнууд харагта муухай зорилгоор мэхэ гохо мунее гаргадаг болоо. Колонинууднаа өөһдөө гаржа ошомхойнай гэжэ тэдэнэр мэдүүлгээ. Зүгээр энэдэлдэ хэн этгэхэ гэшэб? Хайшаншье гээ хаа тэдэниие эшэгүүритэ муухайгаар намнан гаргаха гэжэ мэдэлдэ дээрээлэ тэдэнэй нимэ алхам хэдэг байһаниинь хэндэсье эли байна бшуу. Колонизаторнуудай эгээн хэрэгэлгэ болгоомжотойнуудын, сэхэ хэлэхэдэ, «наншуулан союхлуухаа» таба минута урид гаран ошожо шаддаг байна бшуу.

Колони эзлэлэгшэ орунууд хадаа сүлөөрһэн орунууд-та тэгш эрхэ баримталаагүй догворнуудыг батал-хынг баяадаг, тэдэний газар дээр сэргэй база-нуудыг байгуулдаг, шэнэ гуримаар богдоолшолон дарлаха аргануудыг нэгэн бологшо сэргэй бүлэглэл-нүүдтэ тэдэниг татан оруулаха хэдэлгэ гаргадаг бай-ха юм. Колониальна ёно гуримай хандаран унаһан-һаа уламжалан бии болоһон гүрэнүүдэй, хахад ша-хуунг нимэ тэгшэ эрхгүй, хүшэр хүндэ догворнуу-даар уялгагаландаг. Шэнэдхэгдэлэн, зүгөөр урдын-хидаал адли эшгүүрүтэй муухай байханг обөөргодо-хоор бэшэ колониальна ёно гуримыг Америкын Хол-боото Штадууд гол түлэб бэелүүдлэг байха юм. Тэр-эний ойрын союзнайга, мүн нэгэн доро зүрилдэг-шынг үүргыг Англиин колониализм, тэрэшлэн Афри-каһаа, Дутын болон Дунда Зүүн зүгһөө Англин бо-лон Франциин монополиннуудыг убайгүйгөөр түрижэ байһан Баруун Германиин милитаризм дүүргэлсдэг байһа.

(Үргэлжлэлын удаадахи номерто гараха)

Редактор Ц. Ц. Ц